

Saraswati Kala Mahavidyalaya

Dahianda, Tq. Dist. Akola

(Affiliated to Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati)

College code : 232

Email id :- skm232@sgbau.ac.in

Website: www.skmdahihanda.edu.in

3.3.2 Number Of Books And Chapters In Edited Volumes/Books Published And Papers Published In National/ International Conference Proceedings Per Teacher During Last Five Year

S. I. N o .	Name of the teacher	Title of the book/chapters published	Title of the paper	Title of the proceeding s of the conference	Name of the conference	Natio nal / Inter natio nal	Calen dar Year of publi cation	ISBN number of the proceedi ng	Affiliating Institute at the time of publication	Name of the publisher
1	DR. YOGES H M. WADA TKAR	Indian Constitution Provinces	Indian Constitution Provinces			Natio nal	2018-19	ISBN-978-93-84642-95-2	YES	SHRI SAINATH PRAKASH AN
2	PROF. DIVAK AR V. SADAN SHIO	Satwai	Satwai			Natio nal	2018-19	ISBN-978-93-5300-843-7	YES	SATWAI
3	PROF. DIVAK AR V. SADAN SHIO	Satwai : Prastawana	Satwai : Prastawana			Natio nal	2018-19	ISBN-978-93-81447-64-2	YES	SAHITYIK PRAVUTT I MULYA ANI JANIVA
4	PROF. DIVAK AR V. SADAN SHIO	Thakan	Ashay Sampadak Mandal Amravati			Natio nal	2019-20	ISBN-978-93-83132-84-3	YES	THAKAN
5	DR. DIPAK K. RAUT	Maharashtratil Kharpanpatty til Sendriya Sheti	Maharashtratil Kharpanpatty til Sendriya Sheti			Natio nal	2021-22	ISBN 978-93-92159-44-2	YES	PRITAM PUBLICA TION
6	DR. DIPAK K. RAUT	Current Trends In Higher Education	Indian Many Market		CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION	Inter natio nal	2021-22	ISBN 13 : 978-93-91331-34-4	YES	DNYANP ATH PUBLICA TION
7	DR. YOGES H M. WADA TKAR	Current Trends In Higher Education	Rajkiya Kshetratil Mahila Va Vikas		CURRENT TRENDS HIGHER EDUCATION	Inter natio nal	2021-22	ISBN-13:978-993-91331-34-4	YES	DNYANP ATH PUBLICA TION
8	DR GANES H A. POTE	Current Trends In Higher Education	Manvadhikar Va Kayadenusar Adhikar		CURRENT TRENDS HIGHER EDUCATION	Inter natio nal	2021-22	ISBN-13-978-93-91331-34-4	YES	DNYANP ATH PUBLICA TION

2022-23	2021-22	2020-21	2019-20	2018-19
0	4	0	1	3

In- Principal
Saraswati Kala Mahavidyalaya,
Dahianda, Tq.Dist.Akola

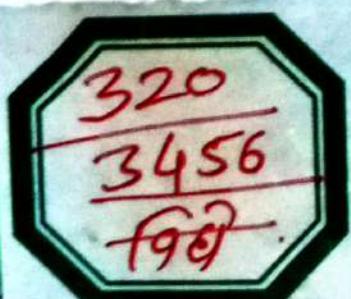
भारतीय संविधानातीत तरतुदी

INDIAN
CONSTITUTION PROVINCES

डॉ. प्रशांत विघे

डॉ. योगेश वडतकर

श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर

- प्रकाशन क्र. ३९९
- भारतीय संविधानातील तरतुदी
ISBN-978-93-84642-95-2
- प्रकाशक
ललिता पुराणिक
श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
१, भगवाघर कॉम्प्लेक्स
धरमपेठ, नागपूर - ४४० ०१०
फोन - (०७१२) २५२४४९८, ९८८१७१८२२४
- प्रथमावृत्ती - जुलै २०१७
दुसरी आवृत्ती - ऑगस्ट २०१८
तिसरी आवृत्ती - डिसेम्बर २०२१
- ○ डॉ. प्रशांत विघे / डॉ. योगेश वडतकर
विश्वजीत अपार्टमेंट, डी मार्ट जवळ,
बियाणी चौक, कॅम्प, अमरावती
फोन नं. ९३२६८७७७४९
- मुख्यपृष्ठ
प्रा. मनिष चोपडे, अमरावती
- टाईप सेटिंग
संपदा क्रिएशन्स, नागपूर
- मुद्रक
प्रिंट सोल्यूशन, नागपूर
- किंमत - ₹ २५०/-

अनुक्रमणिका

प्रकरण १	भारताच्या संविधान निर्मितीची प्रक्रिया	१
	अ) भारतीय संविधानाची वैशिष्ट्ये	१३
	ब) उद्देशपत्रिका	२०
	क) मूलभूत अधिकार - प्रकार आणि महत्त्व	३७
	ड) खाजगीपणाचा अधिकार	६०
प्रकरण २	अ) राज्य नितीची मार्गदर्शक तत्त्वे, स्वरूप आणि महत्त्व	७०
	ब) मूलभूत कर्तव्ये	८१
	क) नागरिकत्व	८४
प्रकरण ३	कार्यकारी मंडळ	९९
	अ) भारताचा राष्ट्रपती - निवडणूक प्रक्रिया, अधिकार आणि कार्ये	९९
	ब) भारताचा उपराष्ट्रपती - भूमिका आणि कार्ये	१२०
	क) भारताचा प्रधानमंत्री - नेमणूक, भूमिका आणि कार्ये	१२४
	ड) भारताचा उपप्रधानमंत्री	१३३
प्रकरण ४	संसद	१३४
	अ) राज्यसभा रचना आणि अधिकार	१३४
	ब) लोकसभा रचना आणि अधिकार	१४४
	क) लोकसभेचा अध्यक्ष - निवड आणि कार्ये	१५६
	इ) संसदीय शासन व्यवस्थेतील संकल्पना	१६०
प्रकरण ५	भारतीय न्यायव्यवस्था	१६५
	अ) भारतातील सर्वोच्च न्यायालय - रचना, अधिकार, कार्ये,	१६५
	ब) न्यायिक पुनर्विलोकन	१७९
	क) कॉलेजियन व्यवस्था	१८२
	ड) उच्च न्यायालय - रचना, अधिकार, कार्ये	१८६
	इ) दुर्योग न्यायालय	१९३
	फ) लोक अदालत	१९५
	ग) कौटुंबिक न्यायालय	२०२
	घ) ग्राम न्यायालय	२०५
	च) न्यायिक मर्यादालूळंघन	२०९
	संदर्भ	२१०

डॉ. प्रशांत विश्वेश्वर विघे
सहाय्यक प्राध्यापक

एम. ए. राज्यशास्त्र,
समाजशास्त्र, इतिहास, बी.एड.,
एम.फिल., पीएच.डी.,
डिप्लोमा इन ह्युमन राईट्स, डी.जे.

■ राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख,
भारतीय महाविद्यालय, अमरावती

■ संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठात
राज्यशास्त्र विषयाचे अभ्यासक म्हणून सुपरिचित

■ राज्यस्तरीय, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये
सहभाग

■ पीएच.डी. मार्गदर्शक

■ नक्षलवादी चळवळीचे अभ्यासक

डॉ. योगेश मधुकरराव वडतकर
सहाय्यक प्राध्यापक

एम. ए. राज्यशास्त्र, पीएच.डी.

■ राज्यशास्त्र विभाग प्रमुख,
सरस्वती कला महाविद्यालय, दहीहांडा, जि. अकोला

■ संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठात
राज्यशास्त्र विषयाचे अभ्यासक म्हणून सुपरिचित

■ राज्यस्तरीय, राष्ट्रीय, आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये
सक्रिय सहभाग

■ पीएच.डी. मार्गदर्शक

श्री साईनाथ प्रकाशन, नागपूर
१, भगवाधर कॉम्प्लेक्स, परमपेठ, नागपूर
फोन : ०७१२-२५२४४९८, ९८८९७९८२२४

स्टार्ट

निवाकर महानगर

सटबाई (कथासंग्रह)
दिवाकर सदाशिव

□
© कु. मेधावी दिवाकर सदाशिव
मु.पो. देवली
ता.जि. अकोला

□
प्रकाशक
प्रा. दिवाकर सदाशिव
मु.पो. देवली
ता.जि. अकोला

मो.नं. ९८२२०८४६५४

ई-मेल : diwakarsadanshio@gmail.com

□
प्रथमावृत्ती : जून २०१८

□
मुख्यपृष्ठ : प्रमोदकुमार अणेराव

□
अक्षरजुल्णी
स्मिता टाईपसेटर्स
११२०, सदाशिव पेठ, पुणे ४११०३०

□
मुद्रक : स्मिता प्रिंटर्स, पुणे ३०

□
किंमत १५०/- रुपये

ISBN - 978-93-5300-843-7

अनुक्रमणिका

सटवाई	१९
समझोता	२५
हाल्डं	३६
हरिपाठ	४१
भाडेकरू	५४
ठकन	६१
गडीमाणूस	६७
उसनवारी	७९
शाळा	८५
जमानत	९३
वाघाई	१०१

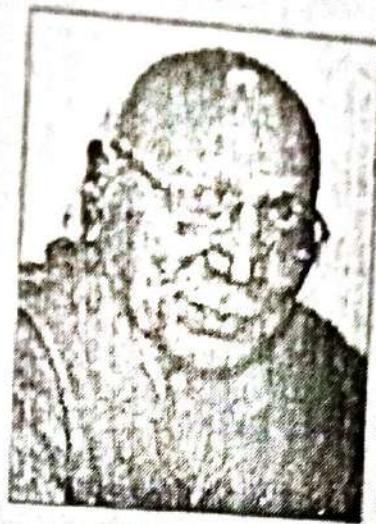

दिवाकर सदांशिव

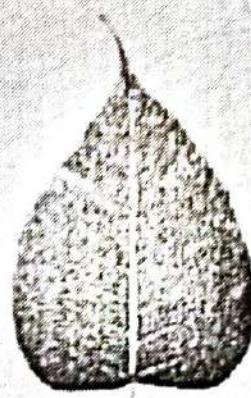
साहित्य माध्यम हे अलिकडे अधिकाधिक बोलकं आणि दृश्य होत चाललं आहे. जीवनाशयाला अधिक स्पष्ट, अधिक झूम करून दाखविण्याचा आणि पाहण्याचा खरे तर हा काळ आहे. ग्लोबल विलेज या संकल्पनेची चर्चा याच काळाच्या सुरुवातीला आपण केली आहे. ही चर्चा ग्लोबल या एकाच अक्षावर स्थानबद्द करण्यात आली आणि विलेज हा केंद्रबिंदूच या चर्चेतून परस्पर मागे ठेवला गेला. पुन्हा ग्रामीण, दलित, पददलित, आदिवासी, प्रादेशिक आणि भाषिक असे अनेक स्तर चिकटवून विलेज ही संकल्पना बादच करण्यात आली.

दिवाकर सदांशिव यांचा हा पहिलाच कथासंग्रह. या पहिल्याच कथासंग्रहाने एक जीवनानुगामी आश्वासकता निर्माण केली आहे. या कथांतून एकत्रितपणे एक विलेज हे संकल्पनाचित्र उभ राहतं. अतिशय बेदरकारपणे, धाडसाने हे चित्र या कथाकाराने शब्दबद्ध केलं आहे. शिवाय हे चित्र कुठेही झूम केलेलं नाही. ते आहे तसं आहे. विलेज हे डावललेलं केंद्र पुन्हा या कथाकाराने मध्यवर्ती आणून ठेवलं आहे. त्यामुळे ह्या कथा दलित, ग्रामीण अशा कुठल्याही ठोकळ स्तरात न बसता मानवाच्या सकारात्मक आणि नकारात्मक भूमिकेचं प्रयोजन स्पष्ट करतात. बेरोजगारी, उपासमार, जातीयवाद, आत्महत्या या वैशिक आणि विस्तारीत प्रश्नाची मूळचं या कथांतून उघडी झाली आहेत. आशयाची जीवनानुगामिता आणि अभिव्यक्तीतील वास्तवता या बाबतीत हा कथासंग्रह मराठी कथापटाला जरुर समृद्ध करेल.

पद्मश्री
प्रा.डॉ.गंगाधर पानतावणे
यांच्या स्मृतीस...

साहित्यिक प्रवृत्ति भेद और जीवा
(Sahityik Pravruttee : mulye aur jeeva)

संपादक

पटिल काशले, मो. ९४२१३५६८२२ / ९१४६८४४३०८

बधाऊ खुने, मो. ९४२१३५९०३०८ / ९४६७१८०६५०

© संपादकाधिन

प्रकाशक:

महाराष्ट्र प्रगती

‘मुक्तरांग प्रकाशन’

ए-१८, यशवंतराव चव्हाण व्यापारी संकुल, मेन रोड, लातूर - ४१३ ५१२

दूरध्वनी: (०२३८२) २४४६६० मो. ९४२२४ ६९३३२

E-mail : mmangmate8@gmail.com /muktrang.ltr@gmail.com

प्रकाशन द्वारा: ७२८

प्रथम आवृत्ति : १ अक्टूबर २०१८

ISBN: 978-93-81447-64-2

मुख्यपृष्ठ: श. ३१, यायकवाड, लातूर

अध्यात्मिकणी:

प्रेस् कम्युनिकेशन, लातूर

दूरध्वनी: (०२३८२) २४४६६०

इमेल:

प्रेस् कम्युनिकेशन, लातूर

दूरध्वनी: (०२३८२) २४४६६०

‘मुक्तरांग’यशवंतराव चव्हाण व्यापारी संकुल, लातूर

मूल्य: ४०० रुपये (चारों रुपये फक्त)

संस्कृत विद्यार्थी, पा. दिवाकर विजय महाराष्ट्र, हानम ३ जुलै १९७५,
शिल्पव एवं ए साही (सेट), श्री श्री ते, एवं विजय महाराष्ट्र-२०१८ हा
काळासप्ताह प्रसिद्ध अनेक सामाजिक मम्याचे पुण्यकार व अभेद
अकालीन दैवतीक लोकुन प्रसिद्ध यो १८२२२६४५४

सटवाई

अम्भितादर्श साहित्य समेलन जळगाव, अत्यंत नियोजनबद्द पार
पडल, नेहमीप्रमाणे जुन्या नव्या लेखक कवी मिळांच्या भेटी झाल्या,
केमकूशल विचारत, नवीन पुस्तकाबद्दल आस्थेने एकमेकांना विचारल,
प्रथ्यातले एकवेळ विचारण नाही, पण पुस्तकाबद्दल हटकून विचारले
जात, कुणी पसंती दर्शवित, अभिप्राय देत, परिक्षणामाठी पुस्तके दिली
जातात, नवीन लेखक मंडळी बुजूर्ग लेखक कवीच्या अवतीभवती
पुटमळतात, परिचय करून देतात, फोटो फाटून घेतात, अशातच एक
कथाकार माझ्याकडे आला, अकोला दर्यापूरकड्या, सोबत डॉ. भास्कर
पाटील होते.

‘मी काही कथा लिहिल्या आहेत! ’

‘छान’

मी प्रोत्साहित होऊन काही म्हणायच्या आत त्यांनी माझ्या हाती
बाढ दिल, थाग कथा आहेत, पहिला प्रयत्न आहे, कृपया वाचून बघा,
चुकले-माकले असेल तर मार्गदर्शन करा, आपल्या सवडीनुसार याचा,
तुमचा अभिप्राय कळवा.

‘काही काळजी करू नका, वाचून सांगेन तुम्हाला ’ मी ते बाढ
घेतल, समेलनात अनेकांनी पुस्तके दिली होती, काही विकल घेतली,
असा प्रत्येक मेळाव्यात मिलसिला सुरु असतो,

पा. दिवाकर सदाशिव हे तमं अपरिचित नाव, विदभर्ति दूर

अधिकारीपत्र

कलाविभाग

१) भाषा-सु. लि. बोर्ड	४८
२) भूत्याळी-विद्यालय निष्ठान	४९
३) भाषा-उम्मीद निष्ठान	५१
४) पाठ्यकार-प्रतिष्ठा बोर्ड	५२
५) चक्रवा-संघ बोर्ड	५२
६) सत्कार-गोहत्र बाबुरो	५२
७) प्रतिकार-प्रतिष्ठा गायकवाड़	५२
८) गोफणगुडा-संघात बाबुरो	५२
९) दुष्प्र-मुद्रा मोरुले	५२
१०) सांगाचा-सचिव पाटील	५२
११) चापवेश-बा. वा. घोड़ो	५२
१२) सटवाई-प्रा. दिवाकर गदांशिव	५२
१३) घापडी पाण्यम-सौ. विर्ला घण्टारी	५२
१४) हंबाडा-प्रा. डॉ. सतीश पांडे	५२

स्व-कथन विभाग

१) गिरणप्रबासी-चंद्रकांत गुगाडे	५३०
२) शिपत्यातील मोती-द्वामारव निष्ठान	५३३
३) काहर-डॉ. पांडुरंग एम. गायकवाड़	५३६
४) कथा लक्ष्मणाची-लक्ष्मण कांडे	५४६
५) एकूलता-एफ.एन. कम्बे (विजयानंद)	५४६
६) पांगे बद्रून पाहताना-टी.एस. कांडेळे, कल्लूरीका	५४६
७) क्रांतीवीर-विमुवत भट्टयांची गांधा-नागराज गायकवाड़	५४६

ठळणा

त्रिशूल

भाग-३

(सत्र-५ व सत्र-६)

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावतीच्या
वाणिज्य स्नातक तृतीय वर्षासाठी मराठी भाषा पाठ्यपुस्तक

संपादक मंडळ

डॉ. ममता इंगोले
 प्राचार्य डॉ. संतोषराव ठाकरे
 डॉ. श्रीकृष्ण काकडे
 डॉ. कमलाकर पायस
 डॉ. अजय देशपांडे
 डॉ. प्रमोद गारोडे

राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स
 नागपूर | जब

आशय : भाग-३ : संपादक मंडळ

१०८० रु

ISBN : 978-93-83132-84-3

आवृत्ति : प्रथम-२०१९

© संबंधित लेखक व कवी

(३-१०८० रु-४५)

प्रकाशक

राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स

राजविलास टॉकीज जवळ, महाल,

नागपूर-४४० ०३२

शाखा : जबलपूर

अक्षरजुळवणी व मुद्रक

महालक्ष्मी ऑफसेट,

नागपूर

मूल्य : ₹ ७५-००

या संपादनात समाविष्ट पाठांमधून व कवितांमधून व्यक्त झालेली मते ही संबंधित लेखक व कवींची असून त्या त्या काळानुसूप नोंदवलेली आहेत. प्रस्तुत विद्यापीठ, वाणिज्य भाषा अभ्यास मंडळ व प्रकाशक त्या मतांशी सहमत असतीलच असे नाही.

अनुक्रमणिका

सत्र-६

■ विभाग-अ (वैचारिक)

१. सावित्रीबाई फुले आणि ताराबाई शिंदे - डॉ. सदानंद मोरे	६७
२. डॉ. आंबेडकरांची राजकीय भूमिका - डॉ. भा. ल. भोळे	७३
३. अंधश्रद्धा विनाशाय - पुरुषोत्तम अवारे	७९

■ विभाग-ब (ललित)

१. स्मशानातील सोनं - अण्णा भाऊ साठे	८२
२. अजातशत्रू अटलजी! - शरद पवार	८९
३. ललाटरेषा - मिलिंद जाधव	९३
४. ठकन - दिवाकर सदांशिव	१००

■ विभाग-क (कविता)

१. गाभारा - कुसुमाग्रज	१०६
२. बाई - सुखदेव ढाणके	१०९
३. निर्धार - अनंत खेळकर	१११
४. धोंडी धोंडी पानी दे... - रवींद्र महल्ले	११४
५. माणस! - अशोक इंगळे	११६

■ विभाग-ड (उपयोजित मराठी)

१. जाहीर निवेदन - प्रा. आनंद काटीकर	११८
मराठाल लेखन - प्रा. वैजयंती चिपळूणकर	१२०

४. ठकन

- दिवाकर सदांशिव

परिचय : दिवाकर विश्राम सदांशिव (जन्म : १९७६)

नव्या पिढीतील कवी, कथाकार म्हणून नावलौकिक प्राप्त. त्यांचा 'सटवाई' हा कथासंग्रह प्रकाशित. त्यांच्या कथांना दिवाळी अंक, विविध मासिकांतून प्रसिद्धी मिळालेली आहे. विदर्भ साहित्य संघ, नागपूरच्या के. ज. पुरोहित (शांताराम) कथा पुरस्काराचे मानकरी, सोबतच म. भा. भोसले कथा पुरस्कार सांगली, लोकपत्र कथा पुरस्कार, औरंगाबाद आणि अक्षरवैदर्भी कथा पुरस्कारानेही त्यांना गौरविण्यात आले आहे.

ग्रामीण जीवनातील समाजवास्तव, हेवेदावे, सुखदुःख, वेदना, संघर्ष व माणसांच्या वाट्याला येणारे भोग व त्यांची होणारी तारांबळ, त्यांच्या कथा-कवितांमधून प्रभावीपणे व्यक्त झालेली आहे. भारतीय ग्रामसंस्कृतीचे अनेक पैलू त्यांच्या साहित्यातून प्रभावीपणे अभिव्यक्त होताना दिसतात.

प्रस्तुत कथेतून, शेतकऱ्याच्या कर्जबाजारीपणामागील कारणमीमांसा व त्याचे होणारे कौटुंबिक परिणाम प्रभावीपणे व्यक्त झालेले आहेत.

रघुनाथ फारसा कामधंद्याले जात नव्हता. एखाद्याच वेळेस तो बायकोच्या भांडण्यामुळे, ते टाळण्यासाठी जिवावर दगड ठेवून कामाला जायचा. त्या कामात केलेल्या कामचुकारपणामुळे त्याला दुसऱ्या दिवशी मालक कामावर येऊ द्यायला उत्सुक नसायचा. गावातले कामाचे गडी त्याला फारसे सोबत नेत नसत. अडी-अडचणीला किंवा दुसरा माणूस मिळतच नसला, तर रघुनाथला मजबुरीनं कामावर नेलं जात असे. तो लहानपणापासूनच आई-बापाचा लाडका होता. त्यात चार-पाच बहिणी कामाच्या असल्यानं त्याच्यावर कामधंदा करून जगण्याची फारशी वेळ आली नव्हती, पण बहिणीच्या लग्नानंतर त्याचे लाड, हट्ट पुरविणारं कुणी नव्हतं. आई-वडील म्हातारे होऊन त्यांनी काम सोडलं होतं. त्यांच्याकडून आता कुठलंच काम होत नव्हतं. रघुनाथवर कामधंदा करून घर आणि कुटुंब पोसण्याची जबाबदारी पडलीच नव्हती. सगळं सहज चालत असल्यानं तोही चालू द्यायचा. एखाद्या दिवशी घरच्या शेतात जायचा. चक्कर मारायचा. त्याची बायको कर्तवगार. करारी. धाडसी आणि त्यापेक्षा जास्त धार्मिक अन् पारंपरिक होती. कष्ट करून ती घर चालवायची. लेकर शिकवायची. पण त्यांची मुलं खूप शिकली नाहीत. मुलग इवी नापास झाला होता.

महाराष्ट्रातील खारपाणपट्ट्यातील **सेंद्रिय शेती**

- डॉ. दीपक कृ.राऊत

महाराष्ट्रातील खारपाणपट्ट्यातील सेंद्रीय शेती :-
प्रा. दीपक कृष्णराव राऊत

© सर्व हक्क प्रकाशकाधिन

प्रकाशक

श्री. कैलास आर. पाटील

प्रितम पब्लिकेशन्स

विद्यापीठ रोड, नॅशनल हायवे-६,

जैन मंदिराजवळ, दादावाडी, जळगाव, महाराष्ट्र

मो. ९८५०२२२३५९.

आवृत्ती - २०२२

अक्षर जुळवणी - प्रितम पब्लिकेशन्स, जळगाव

मुद्रक - श्री मोरया ऑफसेट, धरणगांव

किंमत रु. ५९५/-

ISBN 978-93-92159-44-2

गोणताही भाग प्रकाशकाच्या लेखी परवानगी शिवाय कुठल्याही नमुन्यात पुनर्मुद्रित अथवा कुठल्याही
करता येणार नाही. तसे केलेले आढळल्यास कोणतीही पुर्वसूचना न देता संबंधीत व्यक्ती अथवा
शीर कार्यवाही केली जाईल.

अनुक्रमणिका

• प्रस्तावना.....	१ ते ३
१. अमरावती व अकोला जिल्ह्यातील भौगोलिक व आर्थिक पाश्वर्भूमी.....	४ ते २८
२. अमरावती व अकोला जिल्ह्यातील उत्पन्नाची व उद्योगाची साधने.....	२९ ते ३६
३. वळ्हाड प्रांतातील शेती व्यवसायातील पाश्वर्भूमी व विद्यमान स्थिती.....	३७ ते ४५
४. खारपाणपट्ट्यातील भूगर्भशास्त्रीय पाश्वर्भूमी.....	४६ ते ५६
५. खारपाणपट्ट्यातील सेंद्रिय शेती व्यवसायाचे अध्ययन.....	५७ ते ६८
६. खारपाणपट्ट्यातील रासायनिक शेती व्यवसायाचे अध्ययन.....	६९ ते १०६
७. अमरावती व अकोला जिल्ह्यातील खारपाणपट्ट्यातील सेंद्रिय व रासायनिक शेतीचे आर्थिक विश्लेषणात्मक अध्ययन.....	१०७ ते १२०
८. महाराष्ट्रातील प्रशासकीय विभाग व दळणवळणाची साधने.....	१२१ ते १३३
९. महाराष्ट्रातील शिक्षण व्यवस्था.....	१३३ ते १३६

परिचय

डॉ. दीपक कविता राऊत

M.A, (अर्थशास्त्र) M.Phil, Ph.D

अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख

सरस्वती कला महाविद्यालय, दहीहंडा ता.जि. अकोला

• मागील 12 वर्षांपासून अर्थशास्त्र विषयाचे सा.प्राध्यापक

• राष्ट्रीय राज्यस्तरीय विद्यापीठस्तरीय

परिषदेत सक्रिय सहभाग

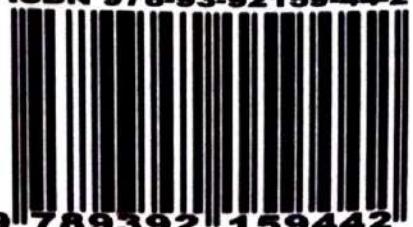
• खारपाण पट्ट्यातील सेंद्रिय शेतीचे अध्यासक

प्रितमा पब्लिकेशन्स

संदर्भग्राही व राष्ट्रीय प्रशिक्षण प्रशिक्षणामध्ये प्रकाशक

5, वर्षन फॅल्स, निवासी ठोळ, नाशिक, ताप्ती: 0227-2255445, फो: 022222351
www.pritampubliction.com, email : pritamjalgaon@rediffmail.com

ISBN 978-93-92159-44-2

9 789392 159442

CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION

Edited By : Dr. Sagar P. Narkhede

Copyright © DnyanPath Publication, Amravati (INDIA)

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopy, recording, or otherwise or stored in a database or retrieval system without the prior written permission of publishers. This edition can be exported from India only by the Publishers.

या संपादकीय संस्थात समाविष्ट सर्व संशोधनपर लेखांशी संपादक पंडित सहमत असेलच असे नाही. समाविष्ट सर्व लेखांशी उत्कलागी ही कारंटी लेखांशी इत्यादी असेत.

CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION

**Edited By
Dr. Sagar P. Narkhede**

Published by the **DnyanPath Publication (INDIA)**

A Leading National Books Publishing House In India

The First edition published in 1st April 2022

ISBN 13 : 978-93-91331-34-4

www.dnyanpath.org

Reg. Office : FFS-A, Block C, First Floor, Venus Plaza, Shegaon Naka, V.M.V. Road,
Amravati - 444 603 (Maharashtra)

Our Network : Maharashtra, Delhi, Gujarat, Chattisgarh, Telangana, Bihar.

Visit us : www.dnyanpath.org

Contact us : dnyanpathpub@gmail.com

Phone : 08600353712, 09503237806

Printed at Shri Gurudeo Printers, Amravati.

Mahatma Fule Sankul, Shegaon Naka,
V.M.V. Road, Amravati - 444603 (Maharashtra)

Price : ₹ 550/-

15.	A Study of Higher Education in India	54 - 57
	Dr. Sachin Y. Vaidya	
16.	Emerging Technologies in English Language Teaching And Learning	58 - 62
	Dr. Aparna Tulshiram Sarode	
17.	Role of ICT In The Higher Education	63 - 66
	Balasaheb Shivaji Pawar	
18.	Challenges And Opportunities In Front of Higher Education In India And Worldwide	67 - 71
	Dr. D. S. Wankhade	
19.	Indian Money Market	73 - 76
	Dr. Dipak K. Raut	
20.	Effect of Online Education	77 - 79
	Ku. Jayaprabha M. Bhagat	
21.	Current Trends In Higher Education : Current Trends In Teaching And Learning	80 - 82
	Dr. Sachin Kadu	
22.	The Study: Stress And Anxiety of Students During Examination	83 - 87
	Dr. Sanjay V. Deshmukh	
23.	New Trends in Commerce Education & Research	88 - 91
	Prof. Sanjay. G. Gawai	
24.	Challenges In Front of Higher Education In India	92 - 93
	Mr. Syed Rameez Syed Waseem	
25.	Higher Education in India : Opportunities and Challenges	94 - 97
	Prof. Dr. Vina J. Warade	
26.	राजकीय क्षेत्रातील महिला व विकास (भारतीय महिलांची विविध काळातील सजोंव्यापक स्थिती)	98 - 100
	डॉ. योगेश म. बहुतकर	

CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION

Edited By : Dr. Sagar P. Narkhede

Copyright © DnyanPath Publication, Amravati (INDIA)

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, electronic mechanical, photocopy, recording, or otherwise or stored in a database or retrieval system without the prior written permission of publishers. This edition can be exported from India only by the Publisher

या संपादकीय ग्रंथात समाविष्ट सर्व संशोधनपर लेखांशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही. समाविष्ट सर्व लेखांची जबाबदारी ही सर्वस्वी लेखकांची आहे.

CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION

Edited By
Dr. Sagar P. Narkhede

Published by the **DnyanPath Publication (INDIA)**

A Leading National Books Publishing House In India

The First edition published in 1st April 2022

ISBN 13 : 978-93-91331-34-4

Visit us

www.dnyanpath.org

Reg. Office	: FFS-A, Block C, First Floor, Venus Plaza, Shegaon Naka, V.M.V. Road, Amravati - 444 603 (Maharashtra)
Our Network	: Maharashtra, Delhi, Gujarat, Chattisgarh, Telangana, Bihar.
Visit us	: www.dnyanpath.org
Contact us	: dnyanpathpub@gmail.com
Phone	: 08600353712, 09503237806

Printed at Shri Gurudeo Printers, Amravati.

Mahatma Fule Sankul, Shegaon Naka,
V.M.V. Road, Amravati - 444603 (Maharashtra)

Price : ₹ 550/-

Dr. D. S. Wankhade

Indian Money Market

Dr. Dipak K. Raut

73 - 76

Effect of Online Education

77 - 79

Ku. Jayaprabha M. Bhagat

Current Trends In Higher Education : Current Trends In Teaching And Learning

80 - 82

Dr. Sachin Kadu

The Study: Stress And Anxiety of Students During Examination

83 - 87

Dr. Sanjay V. Deshmukh

New Trends in Commerce Education & Research

88 - 91

Prof. Sanjay. G. Gawai

Challenges In Front of Higher Education In India

92 - 93

Mr. Syed Rameez Syed Waseem

Higher Education in India : Opportunities and Challenges

94 - 97

Prof. Dr. Vina J. Warade

ग्राहकीय क्षेत्रातील प्रदिला व विकास (प्रागतीय प्रदिलांची विविध कालातील दर्शनात्मक स्थिती)

98 - 100

डॉ. देवेंद्र प. बडतकर

मानवाधिकार व कायदानुसार अधिकार

101 - 103

डॉ. गणेश ए. पोटे

उच्च शिक्षणात सोशल प्रैंडियाची भूमिका

104 - 106

डॉ. गौरी टेपक सूर्खेंगी

उच्च शिक्षणात सोशल प्रैंडियाची भूमिका व महत्व

107 - 108

ड्रा. विलास महाठेकाळ वासवंडे

CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION

Edited By : Dr. Sagar P. Narkhede

Copyright © DnyanPath Publication, Amravati (INDIA)

No part of this publication may be reproduced or distributed in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopy, recording, or otherwise or stored in a database or retrieval system without the prior written permission of publishers. This edition can be exported from India only by the Publishers.

या संपादकीय ग्रंथात समाविष्ट सर्व संशोधनपर लेखांगी संपादक पंडित सहस्रत असेनच असे नाही. समाविष्ट सर्व संखांगी ज्ञानवद्यारी ही यांची लेखांगी इत्येक.

CURRENT TRENDS IN HIGHER EDUCATION

Edited By
Dr. Sagar P. Narkhede

Published by the DnyanPath Publication (INDIA)

A Leading National Books Publishing House In India

The First edition published in 1st April 2022

ISBN 13 : 978-93-91331-34-4

Visit us

www.dnyanpath.org

Reg. Office : FFS-A, Block C, First Floor, Venus Plaza, Shegaon Naka, V.M.V. Road,
Amravati - 444 603 (Maharashtra)

Our Network : Maharashtra, Delhi, Gujarat, Chattisgarh, Telangana, Bihar.

Visit us : www.dnyanpath.org

Contact us : dnyanpathpub@gmail.com

Phone : 08600353712, 09503237806

Printed at Shri Gurudeo Printers, Amravati.

Mahatma Fule Sankul, Shegaon Naka,
V.M.V. Road, Amravati - 444603 (Maharashtra)

Price : ₹ 550/-

20.	Effect of Online Education	77 -
	Ku. Jayaprabha M. Bhagat	
21.	Current Trends In Higher Education : Current Trends In Teaching And Learning	80 -
	Dr. Sachin Kadu	
22.	The Study: Stress And Anxiety of Students During Examination	83 -
	Dr. Sanjay V. Deshmukh	
23.	New Trends in Commerce Education & Research	88 -
	Prof. Sanjay. G. Gawai	
24.	Challenges In Front of Higher Education In India	92 -
	Mr. Syed Rameez Syed Waseem	
25.	Higher Education in India : Opportunities and Challenges	94 -
	Prof. Dr. Vina J. Warade	
26.	राजकीय क्षेत्रातील महिला व विकास (भारतीय महिलांची विविध काळातील दर्जात्मक स्थिती)	98 -
	डॉ. योगेश म. बडतकर	
27.	मानवाधिकार व कायदानुसाराधिकार	101 -
	डॉ. गणेश ए. पोटे	
28.	उच्च शिक्षणात सोशल मीडियाची भूमिका	104 -
	डॉ. प्रतिभा दीपक सूर्यवंशी	
29.	उच्च शिक्षणात सोशल मिडियाची भूमिका व महत्व	107 -
	प्रा. विलास महादेवराव वानखेडे	

